

tørring af Søer er der fremstaaet saa store Værdier, at her bør man gribe ind, her bør Staten paalægge en ny Skat eller en ny Skyldsætning, hvorigennem Kommunerne i alt Fald kunne faa Skat af vedkommende Ejere af disse Arealer. Jeg tillader mig at mene, at man gennem denne Argumentation gør sig skyldig i to Fejlslutninger. For det første vil jeg sige: Naar et Areal i Matrikelen staar opført til Takst Nul eller maaske slet ikke er optaget i Matrikelen — hvad der er en Tilfældighed, som ikke kan komme Sagen ved — og det gennem Anvendelse af en vis Kapital og et vist Arbejde er blevet frugtbargjort, er blevet skikket til at bære Græs, Korn, eller hvad det nu er, kan jeg umulig se nogen Grund til, at det saa skal skyld-sættes, medens et maaske lige op til det stødende Areal, som tilfældigvis, da Matrikelen blev ansat i Tyverne, ikke var Sø men var blevet til Mose eller til Kær og derfor har en Takst af maaske $\frac{1}{24}$ eller $\frac{1}{30}$, eller hvad det nu kan være, en ganske ubetydelig Takst og som Følge deraf ogsaa nu har en ganske ubetydelig Hartkornsskat, der ikke skal beskattes. Og dog har dette Areal gennem Udtørring eller Opdyrkning af Kæret eller gennem Mosekultur maaske opnaaet en Værdi af akkurat samme Størrelse eller maaske endnu større end den Sø, der ligger ganske nær derved og er bleven udtørret. Hvorfor, tør jeg spørge, skal saa det ene af disse Arealer paalægges en ny Skat og det andet ikke? En retfærdiggørende Grund turde det være umuligt at anføre. Der er tillige en anden Fejlslutning, og det er den, at man bilder sig ind, at der er opstaaet ny store Værdier. Jeg tør ikke benægte Muligheden af, at der blandt de mange Udtørringsforetagender her til Lands kan her og der være et enkelt et, der er lykkedes saa godt, at man virkelig kan sige, at der i den Jord, der er fremkommen, ligger Værdi for den Kapital, som er sat i den, men almindeligvis, gennemsnitlig taget er det desværre ikke Tilfældet. De Kapitaler, der ere anvendte, ere, jeg vil ikke sige tabte helt og holden, men i hvert Fald deres Rentabilitet er sikkert gaaet ned til det halve eller til $\frac{1}{3}$ mod, hvis de vare blevne anbragte . . . (Blahme: I Statspapirer!) Ja, i Statspapirer. Det er sikkert nok, saa heller ikke denne Grund, forekommer det mig, kan ret vel gøres anvendelig. Man kan jo sige, at dette gælder for den enkelte, men for Staten, for Samfundet er der dog fremkommet Værdier. Ja, det er maaske muligt. Jeg tør saamænd ikke

afgøre, om det har været særlig patriotiske Foretagender at udtørre disse Søer. Det er tvivlsomt, men lad gaa! Men hvis det har det, hvis man antager, at der er kommet forøgede Værdier for hele Samfundet, for hele Nationen, og man samtidig er sikker paa, at vedkommende, der har udført Udtørringen, har tabt meget betydelige Kapitaler eller i alt Fald en stor Del af den dem ellers tilkommende Rente af deres Kapitaler, og man saa straffer dem med nu at paalægge dem en Skat fremfor alle andre, som i Virkeligheden ere aldeles ligestillede, som jeg før omtalte, saa indser jeg ikke Retfærdigheden deraf, jeg kan ikke indse det. Saa vil man sige: Ja, det kan nu gøres gældende over for Staten, men der foreslaas jo heller ikke, at der skal lægges nogen Skat til Staten paa disse Arealer men kun til Kommunerne, og Grunden, den eneste berettigede Grund skulde da være den, at Kommunerne gennem disse Udtørringer havde faaet forøgede Udgifter, det være til Veje, det være til Skoler, det være til Fattigvæsen. Naa! Muligheden kan selvfølgelig ikke benægtes, men vil man være billig, maa man ogsaa se den anden Side af Sagen, og det er sikkert nok, at ved disse Udtørringsforetagender er der for mange af de Egne, hvor de udtørrede Søer ere beliggende, virkelig opstaaet for Egnene, for Egnenes Beboere — ganske vist ikke direkte for Kommunerne — meget store Goder ved, at de med forholdsvis Lethed ere komne i Besiddelse af Græsning og Hø, som de paa mange Steder forhen næsten fuldstændig havde manglet og — jeg vil atter gentage det, thi det er Hovedmomentet — i hvert Tilfælde er der ingen Grund til at paalægge de udtørrede Søer fremfor udtørrede Kær eller opdyrkede Moser denne ny Skat, ingen Grund! Dernæst er der en 3dje Mærkelighed ved det foreliggende Lovforslag, og det er den aldeles eksorbitante Magt, der lægges i den højtærede Ministers Haand, en Magt, jeg ikke tror, han skal være glad ved, naar han først faar den — hvis det lykkes ham at gennemføre Lovforslaget. Hvorledes skal Skyldsætningen foregaa? Den skal foregaa efter Andragende fra vedkommende Kommunalbestyrelse, Amsraad, eller hvem det nu er, det er saamænd det samme, man kan nogenlunde gaa ud fra, at der fra vedkommende kommunale Raad vil komme Andragender om at skyldsætte alle Søer; thi den Fordel, som Kommunerne kunne have af at faa nogen forøget Skat, vil være tilstrækkelig stor til